

Μιά εύκαιρία πού δέν ήταν χαμένη

Όπως είχε εξαγγελθεί στό προηγούμενο τεύχος τῶν *Ἱστορικῶν*, δημοσιεύονται στή συνέχεια τά κείμενα τῶν ὀμιλῶν ἀπό τήν παρουσίαση τοῦ διαδικτυακοῦ τόπου καί τοῦ DVD τοῦ ΙΑΕΝ, πού ἔγινε στό ἀμφιθέατρο τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν, στίς 5 Μαΐου 2011.

Ἱστορικό Ἀρχεῖο Ἑλληνικῆς Νεολαίας (1983-2011): ἀναστοχαστικοί ἀπολογισμοί

Κύριε Γενικέ Γραμματέα Νέας Γενιάς, Κύριε Ἀναπληρωτή Διευθυντή τοῦ Ἰνστιτούτου Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν, Κυρίες καί Κύριοι,
Ἀγαπητές καί ἀγαπητοί συνάδελφοι, Φίλες καί φίλοι,

Ἡ Ἐπιτροπή τοῦ Ἱστορικοῦ Ἀρχείου Ἑλληνικῆς Νεολαίας τῆς Γενικῆς Γραμματείας Νέας Γενιάς, τοῦ ἔρευνητικοῦ καί ἐκδοτικοῦ προγράμματος πού ἰδρύθηκε πρῖν ἀπό 28 χρόνια, τό 1983, καί ἀπό τό 1994 φιλοξενεῖται στό Ἰνστιτούτο Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τοῦ ΕΙΕ, σᾶς καλωσορίζει στήν παρουσίαση τοῦ διαδικτυακοῦ τόπου καί τοῦ DVD τοῦ ΙΑΕΝ, μέ ψηφιοποιημένα καί τά 47 βιβλία του καί σᾶς εὐχαριστεῖ γιά τήν τιμητική γιά ἐμᾶς παρουσία σας.

Ἐλπίζουμε ὅτι δέν κάναμε λάθος ἀποφασίζοντας νά ὀργανώσουμε αὐτή τήν ἐκδήλωση στούς δύσκολους καιρούς πού περνᾶμε, ὅταν τά συλλογικά μας αἰσθήματα χαρακτηρίζονται ἀπό μιά ἐκφραστικά πολυδύναμη ἀμηχανία, πού ἐλπίζουμε νά μᾶς ὀδηγήσει στή συλλογική ἀδράνεια καί ἀπραξία, ἀφοῦ πιστεύουμε ὅτι δέν ἔσβησαν καί δέν πρέπει νά σβήσουν «οἱ φωτιές οἱ πλάστρες μέσ τῆ Χώρα» ἀλλά ἀντίθετα «οἱ φωτιές νά ξαναδώσουν ὅλες» σέ ὅλες τίς δραστηριότητες τοῦ βίου καί μάλιστα στή δική μας, τῆς ἔρευνας καί τῆς παιδείας, ὅπου ἡ ἐπιβράδυνση, ἡ ἀναστολή ἢ ἡ διακοπή ἀπειλοῦν νά καταστρέψουν τό πολύτιμο κεφάλαιο τῆς συνέχειας στή διαδικασία ἀναζήτησης τῆς νέας ἐπιστημονικῆς γνώσης, πού κατακτήθηκε τήν προηγούμενη τριακονταετία μέ τήν ἀνάπτυξη θεωρητικῶν καί

πρακτικών έρευνητικών προϋποθέσεων, πρωτόγνωρων για τήν έλληνική πραγματικότητα. Τώρα ή στασιμότητα ή τό πιασούρισμα μās άπειλει, με όρατό τόν κίνδυνο οί νέες γενιές τών έπιστημόνων νά μίν επιδιώξουν τήν επίπονη άριστη κατάρτιση και τήν έπιθυμία συμμετοχής σε έρευνες αίχμης, σε τομείς πού μπορει νά θεωρηθεί ότι δέν έχουν τήν προοπτική τής γρήγορης έπιτυχίας και τής κοινωνικής άποδοχής. Η άναπαραγωγή και ή άναβάθμιση του όποιου συστήματος έρευνας και παιδείας διαθέτει ή χώρα μας, πρέπει νά πραγματοποιηθεί χωρίς κατέβασμα του πήχη τών επιδόσεων, με έλεγχο τών χρόνιων προβλημάτων του, πού μεγαθύνονται έξαιτίας τών πραγματικών και ψυχολογικών επιβαρύνσεων πού σωρεύει ή συγκυρία, με τή γενικευμένη οικονομική και ήθική κρίση.

Καθώς προηγήθηκε ό έορτασμός τής εικοσαετίας του ΙΑΕΝ τό 2003 (πάνε σχεδόν όκτώ χρόνια) και ειπώθηκαν και γράφηκαν πολλά και άπο πολλούς, και τά περισσότερα δημοσιεύτηκαν στό 50σέλιδο άφιέρωμα πού φιλοξένησε τό περιοδικό *Μνήμων* (τ. 25, 2003, σ. 291-344), δέν θά άποφύγουμε τίς έπαναλήψεις, τουλάχιστον σ' αυτή τήν προσφώνηση.

Νά θυμηθοϋμε ότι τό ΙΑΕΝ ιδρύθηκε και έξαγγέλθηκε τόν Όκτώβριο του 1982 άπό τό Ύφυπουργείο Νέας Γενιάς και Άθλητισμού και είχαμε τήν τιμή νά μās άνατεθεί άπό τήν Πολιτεία ή οργάνωσή του στις άρχές του 1983. Άπό τότε ή Έπιτροπή μας (Φίλιππος Ήλιού, Σπύρος Άσδραχάς, Πάννης Γιανουλόπουλος, Τριαντάφυλλος Σκλαβενίτης) εισηγηθήκαμε τό πρόγραμμά του με τίς άναθέσεις τών έρευνών, τήν οργάνωση τών διεθνών συμποσίων και τήν έκδοση βιβλίων, ύλοποιήσαμε αυτό τό πρόγραμμα με πίστη και άφοσίωση στην έρευνητική διαδικασία, όδηγημένοι άπό τούς κανόνες του επαγγέλματος του ιστορικού και τούς κανόνες τής χρηστής και παραγωγικής διαχείρισης τών δημόσιων χρημάτων, στό πλαίσιο τής νομιμότητας, με προτάγματα άξιοκρατικά και δημοκρατική ευαισθησία.

Άν μās επιτρέπεται νά έρμηνεύσουμε τήν παρουσία σας στή σημερινή έκδήλωση, μπορούμε νά θεωρήσουμε ότι συνεχίζεται τό ένδιαφέρον τής Πολιτείας για τό ΙΑΕΝ και επιβεβαιώνεται ή θετική στάση, ή συνεργασία και ή ύποστήριξη τής έπιστημονικής κοινότητας προς τό έργο του.

Ό έννημερωμένος έντυπος άπολογισμός τών 28 χρόνων του ΙΑΕΝ, πού έτοιμάσαμε, θά σās προσφερθεί στό τέλος τής έκδήλωσης. Σε ήλεκτρονική μορφή θά τόν βρείτε στό DVD αλλά και στον διαδικτυακό τόπο του ΙΑΕΝ, όπου έννημερώνεται συνεχώς. Συνεχίζουμε έτσι τήν παράδοσή μας νά έννημερώνουμε τακτικά και ουσιαστικά κάθε ένδιαφερόμενο για τό έργο του ΙΑΕΝ.

Κάποια άπό τά στοιχεία αυτού του άπολογισμού θά σās παρουσιάσω και άπό αυτή τή θέση. "Όταν τό 1983 οί εκπρόσωποι τής Πολιτείας μās ζήτησαν νά συντάξουμε τό πρόγραμμα του ΙΑΕΝ, πού είχαν ιδρύσει τόν Όκτώβριο του 1982, ένα πρόγραμμα ιστορίας τής παιδικής ήλικίας και τής νεότητας άμεσης ύλοποίησης, ξετύλιγαν μπροστά στην έπιστημονική κοινότητα και σ' έμās άμεσότερα μιά πρόκληση: ή ιστορική έρευνα και τά ιστοριογραφικά της άποτελέσματα θά μπορούσαν

Χρονικό

νά αναχθοῦν σέ άμεση πολιτισμική παρέμβαση. Έρευνώντας τούς μηχανισμούς πού καθόριζαν τίς σχέσεις τών νέων γενεών μέ τά δημογραφικά, οικονομικά, κοινωνικά, πολιτισμικά καί ψυχολογικά συστήματα μέσα στό χρόνο, θά μπορούσαμε νά φθάσουμε πιό κοντά στην ίστορική διάσταση τής έννοιας «νεολαία» καί συγχρόνως νά συνεισφέρουμε στόν προσδιορισμό τής ταυτότητας τής νεολαίας ώς ίστορικής κατηγορίας.

Ό σχεδιασμός τοῦ έρευνητικοῦ προγράμματος δέν προέβλεπε τή δημιουργία ένός νέου έρευνητικοῦ φορέα, μέ αποτέλεσμα νά μάς λείψουν οί βεβαιότητες πού δίνει τό θεσμικό πλαίσιο, αλλά καί νά αποφύγουμε τίς αναστολές καί τούς περιορισμούς τών παγιωμένων σχημάτων. Μάς έλειψε επίσης ή επί τούτου διοικητική ύποστήριξη, αλλά αποφύγαμε καί τίς αναστολές τών ρυθμῶν τοῦ έρευνητικοῦ έργου από παράλληλες βουλήσεις. Κυρίως μάς έλειψαν οί προγραμματισμοί μέ κάποιο χρονικό όρίζοντα, αφού ή Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς μόνο έτήσιους προγραμματισμούς μπορούσε νά στηρίζει. Αὐτή ή έλλειψη μάς ανάγκασε νά εΐμαστε φειδωλοί άπέναντι στους ύποψήφιους συνεργάτες τοῦ ΙΑΕΝ, πού έπρεπε νά τούς αναζητοῦμε κινητοποιώντας ένδιαφέροντα, χωρίς νά μπορούμε νά τούς διαβεβαιώσουμε γιά τό πότε θά μπορούσαμε νά δεχτοῦμε καί νά αξιολογήσουμε τίς προτάσεις τους στό πλαίσιο τοῦ ΙΑΕΝ γιά μιá έρευνα ή μιá έκδοση βιβλίου τους. Αὐτή ή άβεβαιότητα συχνά παρέλυε τήν έμπνευση καί διέλυε τή συνέχεια.

Τό έρευνητικό πρόγραμμα πού κοινοποιήσαμε τό 1983 στην έπιστημονική κοινότητα δέν ήταν ένα πλήρες θεματολόγιο ίστορίας τής νεολαίας, αλλά έρευνητικοί στόχοι, πού συνδύαζαν στή χάραξη τους τά μεγάλα ίστοριογραφικά αιτούμενα μέ τίς έπιστημονικές διαθεσιμότητες.

Η κινητοποίηση ένδιαφερόντων νέων κυρίως έρευνητῶν έδωσε καί δίνει, γιά τρεΐς σχεδόν δεκαετίες, τούς ανθρώπους πού ανέλαβαν τίς έρευνες από τό χώρο τών ίστορικῶν κυρίως, αλλά καί από τίς άλλες κοινωνικές έπιστήμες, έφ' όσον ήταν διαπιστωμένες άπό τίς έρευνές τους οί άνιχνεύσεις καί τής ίστορικής διάστασης τών φαινομένων. Η έμπιστοσύνη πρὸς τίς νέες έρευνητικές δυνάμεις, χωρίς νά αποκλείονται εκείνοι πού διέθεταν καταξιωμένο έργο, ήταν καί εΐναι μιá έπιλογή μέ πολιτισμικές συνέπειες, καθώς έδωσε τήν ευκαιρία νά δοκιμαστοῦν οί νέοι άνθρωποι σέ συνάφεια μέ τά θεσμοθετημένα εκπαιδευτικά καί έρευνητικά σχήματα ή καί έξω από αυτά, σέ κλίμα στήριξης καί διαλόγου μέ τά μέλη τής Έπιτροπής, αλλά καί τούς ειδικούς τής έπιστημονικής κοινότητας μέσω τών συμποσίων καί τών σεμιναριακῶν συναντήσεων.

Η έλλειψη ειδικῶν σπουδῶν γιά τήν ίστορία τής παιδικής ηλικίας καί τής νεότητας στόν τόπο μας, αλλά καί στίς άλλες χώρες, καί ή άπουσία καί ή άγνοια παρόμοιων μελετῶν δυσκόλευε τίς προσπάθειες. Οί δυσκολίες έπιτεινονταν καί από τά προβλήματα όργάνωσης καί λειτουργίας τών βιβλιοθηκῶν καί τών αρχείων στή χώρα μας, ιδιαίτερα γιά τούς νέους έρευνητές, πού άσχολοῦνται μέ θέματα τής πρόσφατης ίστορίας καί νέα αντικείμενα τής έρευνας, όπως ή νεολαία.

Ἡ ὀργάνωση 3 διεθνῶν συμποσίων (1984, 1987 καί 1997) μέ 120 ἀνακοινώσεις, ἀπό τίς ὁποῖες οἱ 50 ἔγιναν ἀπό ἔρευνητές τοῦ ΙΑΕΝ, καί ἡ ἄμεση ἔκδοση τῶν πρακτικῶν τους (τοῦ πρώτου ἑλληνικά καί γαλλικά) ἔδωσαν τήν εὐκαιρία στους συνεργάτες τοῦ ΙΑΕΝ νά συζητήσουν τά προβλήματα τῶν ἐρευνῶν τους μέ τούς συναδέλφους τους στό ἴδιο πρόγραμμα καί μέ ἐκείνους πού μελετοῦσαν παράλληλα θέματα ἀτομικά ἢ στό πλαίσιο ἄλλων φορέων. Καί ἀκόμη τούς ἔδωσαν τή δυνατότητα νά συζητήσουν τά προβλήματα αὐτά μέ τούς ξένους δασκάλους καί συναδέλφους, πού μετεῖχαν στά συμπόσια καί μελετοῦσαν στίς χώρες τους ἀντίστοιχα θέματα, μέ κοινά προβλήματα ἀλλά διαφορετικές θεωρητικές ἀφετηρίες καί ἐμπειρίες παραδειγμάτων. Ἀπό τό 1997 καί ὕστερα οἱ προϋπολογισμοί μας δέν ἐπέτρεψαν νά ὀργανώσουμε ἄλλο διεθνές συμπόσιο, ἀλλά πυκνώσαμε τίς σεμιναριακές συναντήσεις τοῦ ΙΑΕΝ γιά τόν σχεδιασμό καί τήν ἐξέταση τῶν προβλημάτων κάθε ἔρευνας καί γιά τόν ἔλεγχο καί τή βελτίωση τῶν βιβλίων πού ἐτοιμάζονταν γιά ἔκδοση.

Στά 28 χρόνια λειτουργίας του τό ΙΑΕΝ μόνο στά 14 ἐπιχορηγήθηκε ἀπό τή Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς καί μπόρεσε νά ἀναθέσει 103 ἔρευνες σέ 122 ἐρευνητριες καί ἐρευνητές καί νά ἐκδώσει 47 βιβλία σέ 56 τόμους καί 24.000 σελίδες καί ἀκόμη 11 ἡμερησιὰ φυλλάδια, 1 CD-ROM καί 1 DVD.

Οἱ 103 ἔρευνες ἐπιμερίζονται σέ 4 μεγάλες θεματικές ἐνότητες: Νεανικές ὀργανώσεις, Νοοτροπίες καί συμπεριφορές, Κοινωνική ἐνσωμάτωση, Ἱστορία τῆς ἐκπαίδευσης. Ἐλαφρῶς διαφοροποιημένος εἶναι ὁ ἐπιμερισμός τῶν ἐκδόσεων στίς ἴδιες κατηγορίες. Ἄλλες 13 ἔρευνες τοῦ ΙΑΕΝ κυκλοφόρησαν ὡς ἐκδόσεις ἄλλων φορέων καί ἐκδοτῶν, ἐνῶ 16 ἀπό τίς ἔρευνες του ὑποστηρίχθηκαν ὡς διδακτορικές διατριβές σέ ἑλληνικά καί ξένα πανεπιστήμια.

Δέν θά ἀναφερθῶ σέ καμία ἀπό τίς ἔρευνες ἢ τά βιβλία τοῦ ΙΑΕΝ, οὔτε καί γι' αὐτά πού ἐκδόθηκαν τά τελευταῖα χρόνια μετά τή συνάντησή μας τοῦ 2003. Θά πῶ μόνο δύο λόγια γιά τήν ἀπάντησή μας στήν πρόκληση τῆς ἐπανάστασης τῆς πληροφορικῆς, πού δειλά χτυποῦσε τήν πόρτα μας στή ἀρχή τῆς δεκαετίας τοῦ 1980. Τότε τό ΙΑΕΝ στήριξε τήν ἐπεξεργασία καί τή μηχανογράφηση τῶν μητρώων τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, πού ἐτοίμασε ὁ Κώστας Λάππας, γιά νά φθάσει εἴκοσι χρόνια ἀργότερα στό σπουδαῖο βιβλίο του, πού ἐξέδωσε τό ΙΑΕΝ τό 2004.

Στίς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 2000, ἡ Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς μᾶς ζήτησε νά ἐτοιμάσουμε μιὰ ἠλεκτρονική παρουσίαση τοῦ ΙΑΕΝ καί νά τήν κυκλοφορήσουμε σέ CD-ROM. Ἦταν ἓνα ἐγχείρημα πού ξεπερνοῦσε τίς δυνάμεις τῆς Ἐπιτροπῆς μας, καθώς δέν ἦταν δυνατό νά ἀρχισθοῦμε σέ μιὰ ἀπλή παρουσίαση. Τό φιλόδοξο σχέδιο νά βρεθοῦμε στήν αἴχμη τῶν νέων ἠλεκτρονικῶν πολυβιβλίων ἔφτασε στό ἄριστο ἀποτέλεσμα τοῦ CD-ROM μέ ψηφιοποιημένα τά 34 ὡς τότε ἐκδομένα βιβλία τοῦ ΙΑΕΝ, πού κυκλοφορήσαμε τό 2003 καί ἀνεβάσαμε τό περιεχόμενό του στό διαδίκτυο. Καταλαβαίνετε ὅτι τά ρήματα «ἐτοιμάσαμε», «ἀνεβά-

Χρονικό

σαμε» είναι μέσα-διάμεσα, αφού τήν ὄλη ἐργασία σχεδίασε καί παρακολούθησε, μέ ἀτέλειωτες ὥρες ἐργασίας καί φροντίδας, ὁ Γιάννης Κόκκωνας, στόν ὁποῖο κυρίως ὀφείλουμε καί τό DVD πού παρουσιάζουμε σήμερα, μέ ψηφιοποιημένο τό σύνολο τοῦ ἐκδοτικοῦ ἔργου τοῦ ΙΑΕΝ, δηλαδή τά 47 βιβλία του μέ τίς 24.000 σελίδες καί τήν παρουσίαση τοῦ ΙΑΕΝ σέ ἑλληνική καί ἀγγλική γλώσσα.

Γιά ὅλα αὐτά θά μᾶς μιλήσει σέ λίγο ὁ Γιάννης Κόκκωνας, γιά τόν ὁποῖο ὀφείλω νά πῶ ὅτι εἶναι ὁ φίλος πού ἐκμεταλλεύτηκα περισσότερο κυρίως ἐξ αἰτίας τοῦ ΙΑΕΝ. Θά μᾶς μιλήσει ἐπίσης γιά τό τελευταῖο ἔργο τοῦ ΙΑΕΝ, πού ἦταν ἰδέα του, τή δημιουργία βάσης δεδομένων μέ τά πλήρη στοιχεῖα τῶν μαθητῶν τῶν Γυμνασίων τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Μιά βάση δεδομένων πού συμπληρώνεται μέσω τοῦ διαδικτύου ἀπό ἀπόσταση. Μέ τά τελευταῖα χρήματα τοῦ ΙΑΕΝ ἀναθέσαμε τήν πιλωτική συμπλήρωσή της μέ τά στοιχεῖα τῶν Μαθητολογίων τοῦ Α' Γυμνασίου Ἀθηνῶν καί τοῦ Γυμνασίου Λευκάδας. Τό ἔργο πραγματοποιοῦν οἱ ἱστορικοί Εὐσταθία Πολίτη καί Χριστίνα Παπακώστα, ἀντίστοιχα. Ἡ ἰδέα γιά τό ἔργο αὐτό ἀναγγέλθηκε πρῖν δύο χρόνια στή Λευκάδα (9 Μαΐου 2009), κατά τήν παρουσίαση τοῦ βιβλίου τοῦ Δημήτρη Τσερέ *Ἡ Μέση Ἐκπαίδευση στή Λευκάδα 1829-1929*, ἔκδοση τοῦ ΙΑΕΝ, στό ὁποῖο ὑπάρχει συνοδευτικό CD-ROM μέ τή βάση δεδομένων ἐπεξεργασμένων στοιχείων γιά τούς καθηγητές καί τούς μαθητές τοῦ Γυμνασίου Λευκάδας. Τό βιβλίο αὐτό μας ἔδειξε τήν πολυδύναμη χρησιμότητα μᾶς τέτοιας βάσης δεδομένων γιά τήν τοπική ἱστορία τῆς ἐκπαίδευσης καί τήν ἔνταξη τοῦ τοπικοῦ παραδείγματος στό ἐπτανησιακό καί τό συνολικό ἑλληνικό. Συγχρόνως δημιούργησε τήν πιό μεγάλη καί ἐπεξεργασμένη σειρά στοιχείων, πού φώτισαν τήν κοινωνική καί οἰκονομική διαστρωμάτωση τῆς τοπικῆς κοινωνίας. Ὅλα αὐτά μᾶς ὀδήγησαν νά ἀποδεχτοῦμε τήν πρόταση καί νά τολμήσουμε τό ἐγχείρημα, ἐλπίζοντας ὅτι θά βρεθοῦν δυνάμεις στήν ἐπιστημονική κοινότητα πού θά ἐνδιαφεροῦν καί θά συνεργαστοῦν μέ τήν Ἐπιτροπή τοῦ ΙΑΕΝ γιά τόν πλουτισμό αὐτῆς τῆς βάσης δεδομένων, γιά νά μπορεῖ νά ἀπαντήσῃ σέ πολλαπλά ἐρωτήματα ἐθνικῆς ἐμβέλειας.

Στό τέλος αὐτῆς τῆς μακρᾶς προσφώνησης πρέπει νά ὁμολογήσουμε ὅτι ὅλα αὐτά τά ὀφείλουμε στήν Πολιτεία, πού ἔστω καί δύσκολα μπορεῖ νά μᾶς ἐξασφαλίζει αὐτούς τούς πόρους καί νά μᾶς ἐνισχύει ἠθικά, δείχνοντάς μας ἐμπιστοσύνη μέ τήν ἀνανέωση τῆς ἀνάθεσης αὐτοῦ τοῦ προγράμματος. Τό 2003 εὐχαριστήσαμε τούς ὡς τότε Ὑφυπουργούς καί Γενικούς Γραμματεῖς Νέας Γενιάς. Τώρα ὀφείλω νά εὐχαριστήσω γιά τή συνεργασία μας τούς Γενικούς Γραμματεῖς ἀπό τό 2004, τήν Βάσω Κόλλια, τόν Παντελή Σκλιᾶ, τόν Ἐλευθέριο Μπούλια καί τόν σημερινό Γενικό Γραμματέα Νέας Γενιάς Γιάννο Λιβανό, πού θά προσφωνήσῃ, κατά τό πρόγραμμα, τήν ἐκδήλωσή μας.

Οἱ ἐργαζόμενοι στή Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς βοήθησαν 28 χρόνια τώρα τό ἔργο τοῦ ΙΑΕΝ καί ἄς δεχτοῦν ἄλλη μιά φορά τίς εὐχαριστίες μας στό πρόσωπο τῆς κυρίας Βάσως Μανωλά, ἡ ὁποία, γιά πάνω ἀπό 20 χρόνια, ὡς Διευθύντρια

Κοινωνικής Συμμετοχής, είχε την έγνοια του ΙΑΕΝ, εξασφαλίζοντας τη συνέχεια. Μετά την πρόσφατη συνταξιοδότησή της την αντικατέστησε η κυρία Ρίκα Βλάχου και τώρα τη διαδέχτηκε η κυρία Έρση Τσιαρπισοπού.

Τό ΙΑΕΝ, όπως είπαμε, από τό 1994 και για 17 χρόνια τώρα, είναι φιλοξενούμενο πρόγραμμα στό Ίνστιτούτο Νεοελληνικών Έρευνών του ΕΙΕ. Χάρη στή βούληση του Διευθυντή του ως τόν περασμένο Μάρτιο, καθηγητή Πασχάλη Κιτρομηλίδη, αλλά και τών έρευνητών, τών διοικητικών και τεχνικών υπαλλήλων του ΙΝΕ και του ΕΙΕ όλόκληρου, λειτουργεί σέ κλίμα στήριξης και έλευθερίας, πού συμπληρώνεται από την επί τούτου διοικητική ύποστήριξη, πού συντονίζει ή προϊσταμένη τής Γραμματείας του ΙΝΕ κυρία Μαρία Θεοδώρου.

Ό διαδικτυακός τόπος του ΙΑΕΝ, στή νέα του μορφή, άπαιτούσε αναβαθμισμένη μηχανική και τεχνική ύποστήριξη. Ό Εύάγγελος Μπούμπουκας, Προεδρεύων Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΕΙΕ και Διευθυντής του Έθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης του ΕΙΕ πρόσφερε πρόθυμα τή φιλοξενία του ΕΚΤ και τόν ευχαριστούμε, όπως και τούς συνεργάτες του ΕΚΤ για τήν άποτελεσματικότητά τους.

Άφησα τελευταία τήν έπιστημονική κοινότητα, πού εκφράζει τόσα χρόνια τή φιλική της διάθεση, μέ τήν παρουσία της στά συμπόσια, τά σεμινάρια, τίς εκδηλώσεις του ΙΑΕΝ και τή βοήθειά της στους έρευνητές του. Περισσότερο άπ' όλα τήν ευχαριστούμε για τόν πολύμορφο διάλογο πού αναπτύχθηκε μεταξύ μας όλα αυτά τά χρόνια. Σέ αυτή τή γραμμή, ενημέρωσης και διαλόγου, οργανώθηκε και αυτή ή εκδήλωση για νά παρουσιαστεί τό έργο του ΙΑΕΝ, τώρα πού άνεβαίνει όλόκληρο στό νέο ψηφιακό του άλλο όχημα, γεγονός προκλητικό ίσως, για τούς παλιούς του φίλους, αλλά άπόλυτα φιλικό για τούς νέους και τό μέλλον όλων μας.

Τριαντάφυλλος Ε. Σκλαβενίτης

Χαιρετισμός

Κύριε Γενικό Γραμματέα,
Άγαπητοί συνάδελφοι και φίλοι,

Έχουμε τήν τύχη σήμερα νά ζοϋμε μιά σπάνια ιστορική έμπειρία, σάν νά έχει ανοίξει ένα παράθυρο στό παρελθόν.

Ένώ γύρω μας συμβαίνουν τεκτονικών διαστάσεων κοινωνικά φαινόμενα, και τά πάντα, ιδέες, θεσμοί, διαδικασίες και άπόψεις φαίνεται νά αλλάζουν μέ καταγιστικούς ρυθμούς, δημιουργώντας ένα έξαιρετικά άσταθές περιβάλλον, πού στηρίζεται επάνω σέ μιά διαρκώς κινούμενη άμμο, ένω τά παλαιά σημαίνοντα και ση-